X kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny**
(nr 139)
z dnia 7 października 2026 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 139)

7 października 2026 r.

Komisja Polityki Społecznej i Rodziny, obradująca pod przewodnictwem poseł **Joanny Frydrych (KO)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej (druk nr 2415).

W posiedzeniu udział wzięli: **Katarzyna Nowakowska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami oraz **Adam Ostrowski** specjalista do spraw legislacyjnych Związku Miast Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Oskar Błachut**, **Magdalena Kowalska**, **Dariusz Lipski** i **Damian Norwiński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Katarzyna Abramowicz** i **Anna Jakubik** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Szanowni państwo, będziemy zaczynać 139. posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny. Proszę o wyciszenie rozmów. Jak Komisja pójdzie sprawnie, będzie czas na porozmawianie po Komisji.

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

Witam wszystkich zebranych, szczególnie witam panią minister Katarzynę Nowakowską, podsekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Witam państwa posłów, witam osoby, które przybyły na dzisiejszą Komisję – przedstawicieli instytucji oraz stronę społeczną.

Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu doręczony. Szanowni państwo, marszałek Sejmu 27 kwietnia 2026 r. skierował do Komisji Polityki Społecznej i Rodziny projekt ustawy z druku nr 2415 do pierwszego czytania. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje wystąpienie wnioskodawcy i ogólną dyskusję na temat założeń projektu.

Proszę zatem panią poseł Agnieszkę Kłopotek o przedstawienie uzasadnienia projektu ustawy z druku nr 2415. Bardzo proszę.

Poseł Agnieszka Maria Kłopotek (PSL-TD):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca.

Pani minister, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, jest mi bardzo miło, że mogę przedstawić projekt ustawy (druk nr 2415) dotyczący zmiany ustawy o pomocy społecznej. To jest bardzo króciutki projekt, zawiera tylko jeden punkt, tak naprawdę. Chcemy zmienić w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. art. 61 – po ust. 1, dodać ust. 1a w brzmieniu: „Małoletni zstępni nie są zobowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej".

A teraz krótkie uzasadnienie. Szanowni państwo, art. 72 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w sposób szczególny chroni dzieci, nakładając obowiązek zabezpieczenia sytuacji osób najmłodszych przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Uregulowanie pozycji dzieci w porządku prawnym wymaga każdorazowej weryfikacji, czy to z uwagi na ich szczególną sytuację wynikającą z braku wystarczającej dojrzałości, czy braku doświadczenia życiowego – w sposób właściwy zabezpieczone jest ich dobro i bezpieczeństwo. Celem projektowanego aktu prawnego jest zmiana regulacji prawnych zawartych właśnie w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Z wyżej wymienionej regulacji prawnej wynika, że w pierwszej kolejności koszty pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa mieszkaniec, a w przypadku osób małoletnich – przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka. Jeżeli mieszkaniec nie jest w stanie uiścić opłat za pobyt osoby w domu pomocy społecznej, to zobowiązanie to obciąża kolejno: małżonka, zstępnych,

wstępnych, a w ostatniej kolejności gminę. Oznacza to, że osoby małoletnie nie posiadają żadnej szczególnej ochrony, a na mocy wyżej wymienionej regulacji prawnej zostały na nich nałożone poważne zobowiązania o charakterze majątkowym, powodujące, że mimo małoletności mogą zostać osobami zadłużonymi.

Analiza powyższych przepisów wskazuje, że obecne regulacje prawne nie gwarantują należytej ochrony dzieci i bezpodstawnie nakładają na osoby małoletnie zobowiązania majątkowe. Bardzo często te osoby małoletnie nawet nie znają osoby, za którą mają uiszczać opłaty w domu pomocy społecznej. W związku z tym proponujemy właśnie zmianę art. 61 ust. 1. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Bardzo dziękuję, pani poseł.

Otwieram zatem dyskusję ogólną. Czy są jakieś pytania, stwierdzenia w dyskusji ogólnej? Bardzo proszę, pani poseł Monika Rosa.

Poseł Monika Rosa (KO):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, chciałam tylko powiedzieć, że jako Komisja do Spraw Dzieci i Młodzieży, jako przewodnicząca tej Komisji, popieram ten projekt ustawy. Uważam, że jest on ze wszech miar słuszny. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Bardzo dziękuję, pani przewodnicząca.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Bardzo proszę i proszę się przedstawić do protokołu. Dziękuję.

Specjalista do spraw legislacyjnych Związku Miast Polskich Adam Ostrowski:

Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, dziękuję bardzo za udzielenie głosu. Adam Ostrowski, Związek Miast Polskich.

Zarząd Związku Miast Polskich pozytywnie zaopiniował ten projekt ustawy, natomiast zwróciliśmy uwagę na pewną rzecz – co też wynika z OSR-u tego przedłożenia – że tak skonstruowane przepisy pozostają w pewnej sprzeczności z zasadą adekwatności zawartą w art. 167 Konstytucji RP. Bo mimo że zapewne będą to jednostkowe sytuacje, o których traktuje ten projekt, to następuje pewna zmiana zakresu zadań własnych gminy bez adekwatnego finansowania tychże zadań. Sami projektodawcy zwrócili na to uwagę w OSR-ze i my to także podkreśliliśmy jako Związek Miast Polskich w swojej opinii.

Bez wątpienia projekt jest zasadny, natomiast należałoby zgodnie z zasadą adekwatności zapewnić finansowanie adekwatne do tychże zmian. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Bardzo dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś pytania – w dyskusji ogólnej oczywiście? Nie widzę. Czy pani poseł jeszcze coś w tym temacie?

Poseł Agnieszka Maria Kłopotek (PSL-TD):

Tak, rzeczywiście z zasady wprowadzenie tej zmiany nie powoduje żadnych skutków finansowych dla budżetu, natomiast w przypadkach jednostkowych – bo mówimy o jednostkowych przypadkach – może to skutkować obciążeniami dla gmin. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Bardzo dziękuję, pani poseł.

Nie widzę więcej pytań w dyskusji. Zamykam dyskusję. Stwierdzam zamknięcie pierwszego czytania.

Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o wysłuchanie publiczne.

Zgłoszenie wniosku o odrzucenie projektu lub wniosek może być głosowany po zakończeniu pierwszego czytania, ale przed rozpatrzeniem. Głosowanie wniosku w przypadku przyjęcia wniosku o odrzucenie… Przepraszam.

Przechodzimy zatem do rozpatrzenia projektu. Czy są uwagi do tytułu projektu? Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Katarzyna Nowakowska:

Dziękuję, szanowna pani przewodnicząca.

Wysoka Komisjo, też chciałabym przez chwilę zabrać głos w tym temacie. Absolutnie dzieci nie powinny być pociągane do odpłatności finansowej za pobyt rodzica w domu pomocy społecznej. Stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej jest w tej materii jasne. Rozwiązanie zaproponowane w ustawie jest również tożsame z rozwiązaniem, które już dzisiaj wprowadziliśmy do ustawy o pomocy społecznej, do nowelizacji ustawy o pomocy społecznej, która jest konsultowana. Jest ona już po konsultacjach publicznych i jesteśmy w trakcie uzgodnień międzyresortowych. Tym bardziej więc w pełni popieramy.

Chciałabym zwrócić uwagę na kilka kwestii. Jedną z nich jest wpływ na budżet. Już dzisiaj w ustawie o pomocy społecznej istnieje artykuł, na podstawie którego małoletniego można zwolnić z odpłatności. Z naszych doświadczeń, z naszej wiedzy wynika, że takie zwolnienia się dokonują. To znaczy, rzeczywiście na początku wystawiana jest decyzja, potem małoletni jest zwalniany. Jeżeli jest taka potrzeba i taka chęć, możemy na kolejne czytanie przygotować dane, zebrać dane z różnych ośrodków pomocy społecznej, by rozmawiać też o konkretnej skali – o jakiej liczbie przypadków mówimy i w jakiej liczbie przypadków dokonano rzeczywiście zwolnienia. Bo dziś jest to decyzja ośrodka pomocy społecznej. Nie przewidujemy więc rzeczywiście, by to miało wpływ na finanse.

Drugą kwestią jest to, że my również ten projekt, tak jak powiedziałam, poddaliśmy konsultacjom, opiniowaniu i rzecznik praw obywatelskich zwrócił się w ramach opiniowania o rozważenie poszerzenia tego przepisu, również o to, by po osiągnięciu 18. roku życia dana osoba nie była jednak w tym katalogu osób, które miałyby płacić za dom pomocy społecznej. To znaczy, jeżeli rodzic czy inny krewny został skierowany do domu pomocy społecznej w trakcie, gdy dziecko było małoletnie, by w przyszłości za ten dom pomocy społecznej nie płaciło. Zwracam więc również uwagę na ewentualną dyskusję w takim kierunku, również zgodnie z opinią rzecznika praw obywatelskich.

Nowego projektu po konsultacjach i opiniowaniu jeszcze nie opublikowaliśmy, jesteśmy w trakcie uzgodnień, więc te szersze zmiany – w zakresie chociażby katalogu osób kierowanych do domu pomocy społecznej – również będą jeszcze zmieniane. Bardzo więc dziękuję. Stanowisko jest absolutnie pozytywne. Bardzo dziękujemy za ten projekt. Jesteśmy, również służymy.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Bardzo dziękuję, pani minister.

Powracam do pytania: Czy są uwagi do tytułu projektu? Nie widzę ze strony państwa posłów. Pani minister już zabrała głos. Czy są jakieś uwagi Biura Legislacyjnego?

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, do tytułu nie mamy uwag.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Bardzo dziękuję.

Jeżeli nie ma uwag, stwierdzam, że tytuł projektu został rozpatrzony.

Przechodzimy do art. 1. Czy są uwagi do art. 1? Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, jeżeli chodzi o art. 1, to zwracamy uwagę, że on jest nieprawidłowo sformułowany legislacyjnie, ponieważ jeżeli jest tylko jedna zmiana w jednym artykule, nie używamy frazy „wprowadza się następujące zmiany". My to oczywiście w ramach upoważnienia i naszych obowiązków poprawimy.

Mamy też jedno pytanie: Czy w związku z przyjęciem takiego wyłączenia nie będzie potrzeby stworzenia przepisu, który rozstrzygnie kwestie przejściowe? W sytuacji, w której obecnie małoletni jednak byłby zobowiązany w jakiś sposób do wnoszenia opłaty, jak rozstrzygnąć taką sytuację przejściową po przyjęciu tego projektu ustawy?

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Bardzo dziękuję.

Czy pani minister albo pani poseł wnioskodawca?

Poseł Agnieszka Maria Kłopotek (PSL-TD):

Myślę, że może pani minister spróbowałaby odpowiedzieć na to pytanie.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Dobrze, to bardzo proszę, pani minister. Były uwagi Biura Legislacyjnego i chcieliśmy zapytać…

Podsekretarz stanu w MRPiPS Katarzyna Nowakowska:

To poproszę panią przedstawicielkę Departamentu Pomocy Społecznej.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Dziękuję.

Główny Specjalista w Departamencie Pomocy Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Agnieszka Muzyka:

Dzień dobry, Agnieszka Muzyka.

Wydaje się, że potrzebny byłby przepis przejściowy, ponieważ jest wiele postępowań… To znaczy wiele postępowań w ogóle w ramach pomocy społecznej jest w toku, więc należałoby dookreślić, że do postępowań wszczętych i niezakończonych jednak stosuje się te nowe przepisy. Również my, rozeznając się, możemy ewentualnie pomóc zobaczyć, na jakim etapie są te postępowania i rozeznać się w ośrodkach pomocy społecznej, ile jest takich postępowań. Dobrze? Ale wydaje mi się, że byłby potrzebny taki przepis, bo w ramach właśnie pomocy społecznej dużo pojawia się problemów interpretacyjnych, jeśli wprowadzamy nowe przepisy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Bardzo dziękuję.

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Dziękuję bardzo. To jest na pewno ta sytuacja do spraw wszczętych i niezakończonych. A co z takimi… Czy są takie przypadki – bo ja tego nie wiem, szczerze mówiąc – gdzie wobec małoletniego jest już zakończone postępowanie, jest decyzja albo umowa, że jest on zobowiązany do ponoszenia opłat?

Główny Specjalista w Departamencie Pomocy Społecznej MRPiPS Agnieszka Muzyka:

Też to sprawdzimy. Ale wydaje się, że może… To znaczy na pewno z głośnych spraw wiemy, że może jest jakiś jeden przypadek lub dwa, ale oczywiście postaramy się to sprawdzić. Natomiast jeśli pojawią się takie przypadki, to jak najbardziej przepis przejściowy powinien być konieczny.

Legislator Katarzyna Abramowicz:

Szanowni państwo, to opcje są dwie. Albo należałoby wstrzymać tę pracę do czasu, kiedy będzie takie rozwiązanie, którego my w tej chwili nie jesteśmy w stanie tak ad hoc sporządzić, albo pamiętać o tym, że w drugim czytaniu taka poprawka powinna się pojawić. Ale Biuro Legislacyjne samo z siebie, bez wsparcia merytorycznego, nie będzie w stanie takiej poprawki sporządzić. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Bardzo dziękuję.

To ja proponuję pewnie, żeby w drugim czytaniu…

Poseł Agnieszka Maria Kłopotek (PSL-TD):

Tak, w drugim czytaniu – też tak proponuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Dobrze, to dziękuję pięknie.

Czy są inne uwagi dotyczące art. 1? Nie widzę. Komisja rozpatrzyła art. 1.

Przechodzimy do art. 2. Czy są uwagi, które należy rozstrzygnąć w głosowaniu? Czy są uwagi do art. 2? Bardzo dziękuję. Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła art. 2.

Czy jest sprzeciw wobec całości ustawy? Nie widzę, nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła projekt ustawy.

Poseł Agnieszka Maria Kłopotek (PSL-TD):

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Proponuję, by Komisja upoważniła Biuro Legislacyjne do dokonania korekt redakcyjno-legislacyjnych w projekcie ustawy. Czy jest sprzeciw? Nie widzę sprzeciwu.

Teraz przechodzimy do wyboru posła sprawozdawcy. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą był poseł wnioskodawca, czyli pani poseł Agnieszka Kłopotek. Czy pani poseł wyraża zgodę?

Poseł Agnieszka Maria Kłopotek (PSL-TD):

Wyrażam zgodę, dziękuję.

Poseł Urszula Rusecka (PiS):

Czy mogę?

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Bardzo proszę.

Poseł Urszula Rusecka (PiS):

A my zgłaszamy panią poseł Wiolettę Kulpę.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Ogłaszam 5 minut przerwy. Dziękuję.

Poseł Urszula Rusecka (PiS):

Mamy taką sytuację, że koalicji po prostu nie chce się pracować i nie ma osób na sali. Mam nadzieję, że po przerwie koalicja rządząca będzie miała kworum i wybierze panią sprawozdawcę. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Wznawiam Komisję. Pani poseł, pani przewodnicząca Rusecka martwiła się, że nie będzie kworum, ale mamy kworum.

Chciałam zapytać Biuro Legislacyjne, czy możemy głosować wybór posła sprawozdawcy poprzez brak sprzeciwu, bo mamy dwie osoby?

Legislator Anna Jakubik:

Tak. Natomiast jako pierwszą panią poseł Kłopotek – według zgłoszenia.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Tak, według zgłoszenia.

Legislator Anna Jakubik:

Tak, dokładnie tak.

Przewodnicząca poseł Joanna Frydrych (KO):

Dobrze. To dziękuję bardzo.

Czy jest sprzeciw wobec wyboru pani poseł Agnieszki Kłopotek na posła sprawozdawcę ustawy z druku nr 2415? Nie ma, nie widzę. Zatem pani poseł Agnieszka Kłopotek została sprawozdawcą Komisji.

Szanowni państwo, na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Dziękuję wszystkim za udział.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję.